

Energiaturud - 2018 aprill

21.05.2018

- Põhjamaade elektribörsi Nord Pool Eesti hinnapiirkonna keskmine hind oli aprillis 39,88 €/MWh; süsteemihind oli 39 €/MWh;
- Soome hind oli Eesti hinnast 0,33 euro võrra kõrgem, Läti hind 0,15 euro võrra kõrgem.
- Leedus gaasibörsil GET Baltic kaubeldud maagaasi hind oli Eesti hinnapiirkonnas 19,30 €/MWh. "Baltic Gas Spot Indexi (BGSi)" hind oli 19,01 €/MWh, püsides märtsiga samal tasemel.

Energiahinnad

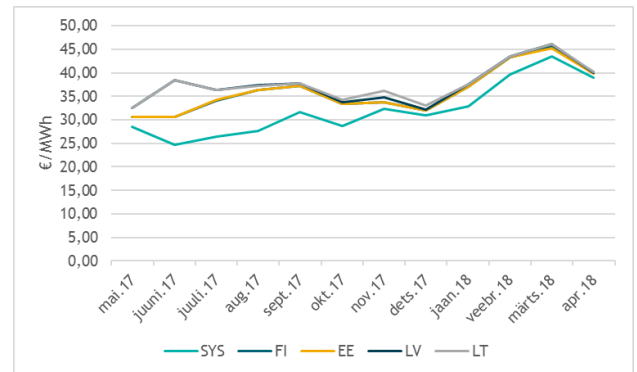
Elektri börsihinnad

Elektribörs		Keskmine hind (€/MWh)		
		2018 aprill	2018 märts	2017 aprill
Nord Pool (SYS)		39,00	43,43	29,23
EPEX* (base/ peak)	ELIX	25,41 / 26,06	40,72 / 44,65	26,81 / 26,54
	PHELIX	31,72 / 32,35	40,12 / 44,19	28,87 / 28,57
	France	34,21 / 35,22	48,70 / 52,91	34,77 / 34,70

* EPEX - European Power Exchange

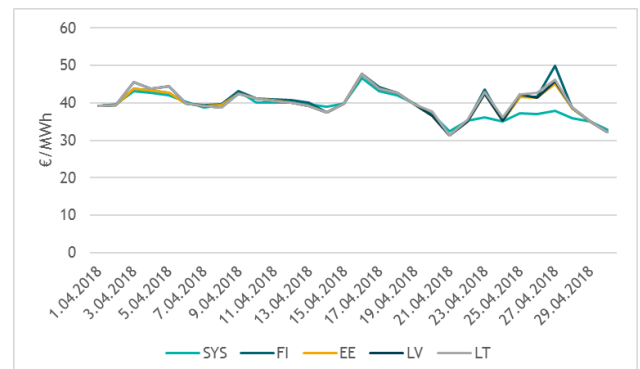
Põhjamaade elektribörsi Nord Pool (NP) aprilli hinnad langesid kuises võrdluses kõikides hinnapiirkondades. Eesti piirkonna hind langes võrreldes märtsiga 12%. Hinda kujundavatest teguritest on ülevaade [Energiahindade mõjurid](#) all.

NP hinna- piirkond	Keskmine hind (€/MWh)		
	2018 aprill	2018 märts	2017 aprill
Eesti	39,88	45,32	31,18
Läti	40,03	46,09	31,42
Leedu	40,18	46,08	31,42
Soome	40,21	45,60	31,40

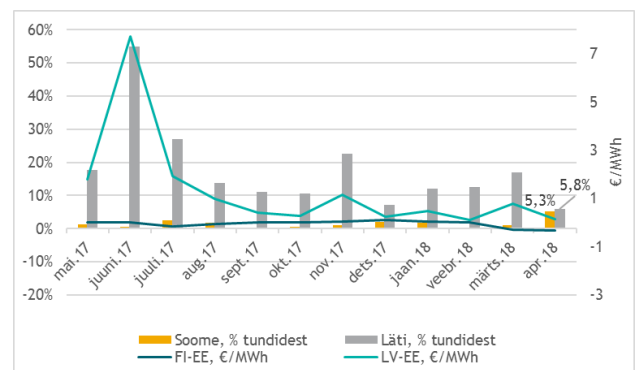

Viimase 12 kuu keskmised hinnad

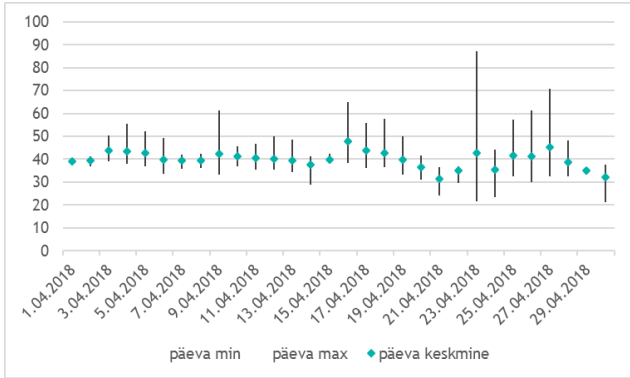
Aprill 2018 (€/MWh)	Min tunnihind	Keskmine hind	Max tunnihind
NP Süsteem	24,86	39,00	64,26
NP Soome	21,21	40,21	107,38
NP Eesti	21,21	39,88	87,33
NP Läti	21,21	40,03	87,33
NP Leedu	21,21	40,18	87,33

NP päeva keskmised hinnad 2018. aasta aprillis

Viimase 12 kuu NP Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva hindade erinevus Soome ja Lätiga võrreldes

NP Eesti hinnapiirkonna hindade volatiilsus aprillis 2018

59,1% Nord Pool Eesti hinnapiirkonna aprilli järgmise päeva tunnihindadest jäid alla 40 €/MWh. Päevasised hinnaerinevused olid aprillis eelnevate kuudega võrreldes võrdlemisi väikesed. Suurim päevasine hindade erinevus oli 23. aprillil, mil miinimum- ja maksimumhind erinesid 65,66 €/MWh võrra.

Maagaasi hulgituru hind

Info Balti riikide ühtse gaasituru tehingute kohta on kättesaadav GET Balticu [koduleheküljel](#).

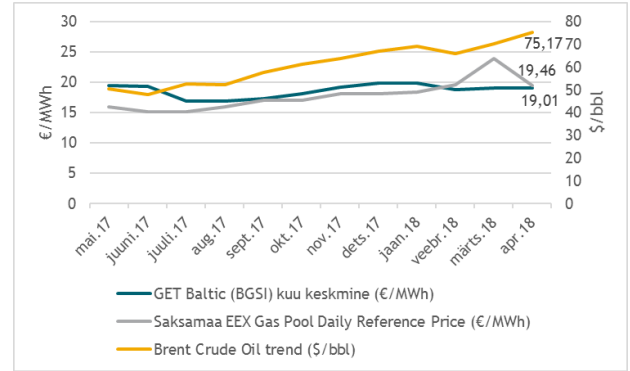
Kuigi Eesti gaasisüsteem ei ole võrgu kaudu ühendatud Soome ega Kesk-Euroopa gaasivõrguga, toome võrdluse huvides ära ka naaberturgude hinnainfo.

Aprill 2018 (€/MWh)		Keskmine hind	Kuine muutus	Min hind	Max hind
GET Baltic	BGSI*	19,01	0,1%	18,7	19,5
	Eesti	19,30	0,6%	19,0	19,4
	Läti	19,10	0,4%	18,2	19,5
	Leedu	18,97	1,3%	18,7	19,7
Soome Kaasupörssi**		24,1	-1,1%	17,46	27,72
GASPOOL***		19,46	-18,45%	18,46	20,17

* BGSI - Baltic Gas Spot Index

** Võrdluse huvides teisendatud ülemisele kütteväärtusele: Eestis ja Leedus kasutatakse gaasi ostu-müügi lepingutes ülemist kütteväärtust, Soome gaasibörsil aga alumist kütteväärtust. Kuna alumise ja ülemise kütteväärtuse vahe on keskmiselt 10%, on hindade võrdlemiseks Kaasupörssi hindu korregeeritud 10% võrra.

*** EGSI - European Gas Spot Index

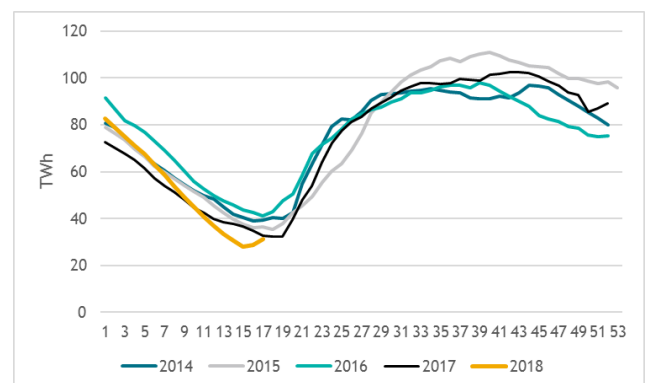
Viimase 12 kuu keskmised maagaasi hulgituru hinnad

Energiahindade mõjurid

Olulisemad energiahindade mõjurid:

- veeolud Põhjamaade hüdroreservuaarides ja Läti Daugava jões - mõju Baltikumi elektri börsihinnale;
- CO₂ emissioonikvootide hinnad - mõju elektri hulgiturihindadele läbi elektritootmiseks kasutatavate CO₂-mahukate kütuste kasutamise kulu;
- kütuste maailmaturu hinnad - mõju maagaasi hinnale, kuna paljud maagaasi lepingud ning sealhulgas ka Eesti Gaasi poolt Gazpromilt ostetava maagaasi leping seob ostuhinna maailmaturu kerge kütteõli (Gasoil 0,1%) ja raske kütteõli (FuelOil 1,0%) viimase üheksa kuu keskmise hinnaga;
- euro ja dollari kurss - kuna kütuste hinnad maailmaturul määratakse USA dollarites, mõjutab maagaasi impordihinda ka euro ja USD kurss - dollari tugevnemine muudab kütuse kallimaks.

Põhjamaade (Norra, Rootsi ja Soome) hüdroreservuaaride täituvus oli aprilli lõpus ca 25,6% tasemel maksimaalsest (100% 02.01.2012 121 429 GWh). Reservuaaride täituvus hakkas aprilli teises pooles tõusma, ent täituvus oli kuu lõpus eelmiste aastate keskmisest madalam.

Hüdroreservuaaride täituvus Põhjamaades 2014-2018

Elektri ja maagaasi hinna mõjurid	Aprill 2018	Märts 2018
CO ₂ emissioonikvootide hind (min ... max €/t)	12,61 ... 13,95	9,97 ... 13,65
€/§ kurss kuu viimasel pangapäeval	1,2079	1,2321
Toornafta hind (Brent) (§/bbl) kuu lõpu seis	75,17	70,27

Aprillis tõusis toornafta hind 75,17 dollarini barrelist. Jätkuvalt on tõusnud ka CO₂ emissioonikvootide hinnad, mis ulatusid märtsi lõpu hinnani 13,65 €/t.

Võimsusvood

Elektrienergia järgmise päeva kaubanduslikud vood

Aprill 2018*	Võimsusvoog, tunde	Turule antud võimsusest kasutatud	100% turule antud võimsusest kasutuses, tunde	Pudeli-kael ELBAS kauplemise järel, tunde
EE>FI	473/720 (343/743)	26,7% (19,9%)	60/720 (5/743)	62/720 (7/743)
FI>EE	143/720 (301/743)	6,5% (9,2%)	0/720 (0/743)	0/720 (0/743)
EE>LV	528/720 (586/743)	39,3% (46,4%)	43/720 (142/743)	70/720 (172/743)
LV>EE	125/720 (117/743)	6,9% (6,2%)	8/720 (0/743)	0/720 (0/743)

* Võrdlus eelmise kuuga

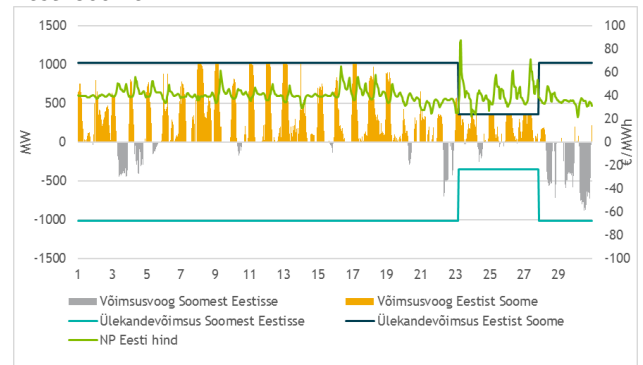
Aprill 2018*	Piirang, tunde	Pudelikaela tunnid normaalrežiimil**	Rampimise piirang, tunde***
EE>FI	112/720 (0/743)	32/720 (7/743)	1/720 (2/743)
FI>EE	112/720 (0/743)	0/720 (0/743)	
EE>LV	720/720 (743/743)	0/720 (0/743)	-
LV>EE	241/720 (193/743)	0/720 (0/743)	

* Võrdlus eelmise kuuga

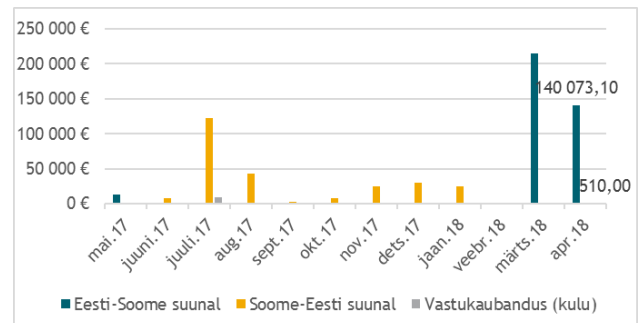
** Normaalrežiimiks loetakse aega, mil elektrisüsteemis ei toimunud hooldus- või remonttöid

*** Alalisvooluühenduste rampimise piirang tähendab, et kõiki turutehinguid ei olnud võimalik täita, sest võimsusvoog EstLinkidel ei tohi muutuda üle 600 MW tunnis. Tegemist ei ole EstLinkidest tingitud tehnilise piiranguga, piirang on vajalik Põhjamaade sünkronala elektrisüsteemide töökindla talitluse tagamiseks.

Eesti-Soome

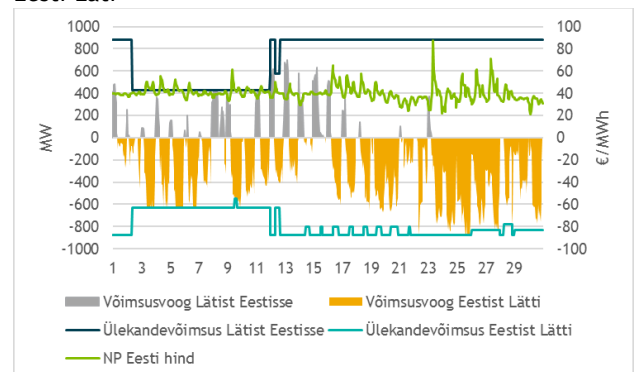

NP Eesti ja NP Soome vahelised võimsusvood 2018. a aprillis

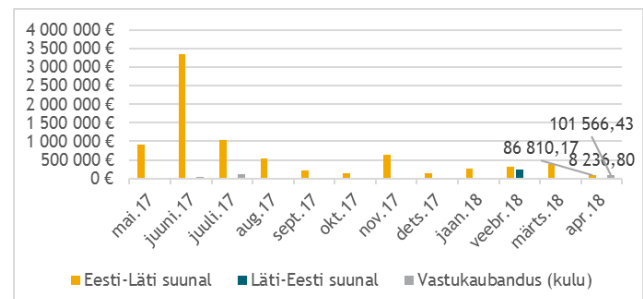

Viimase 12 kuu ülekandevõimsuse jaotamise tulu ja vastukaubanduse kulu EstLink kaablite omanikele

Eesti-Läti

NP Eesti ja NP Läti vahelised võimsusvood 2018. a aprillis

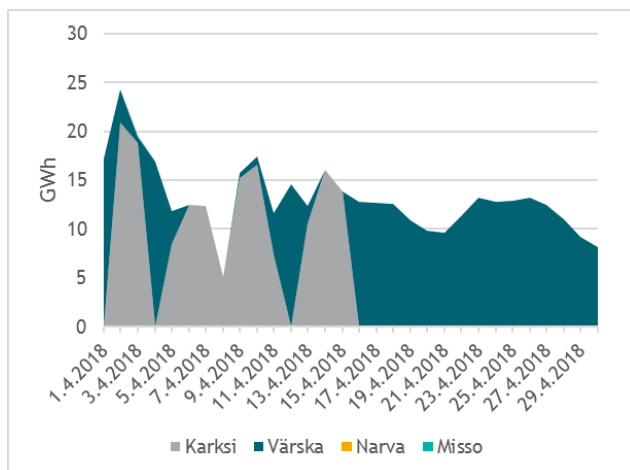

Viimase 12 kuu ülekandevõimsuse tulu ja vastukaubanduse kulu Eesti-Läti piiril

Gaasivood

Aprill 2018	Tehniline läbilaskevõime (GWh/päev)		Tipukoormus (GWh/päev)	Kogus (GWh)
	Max rõhul	Tegelik		
Karksi	73,5	47,8	20,9	157,7
Värskas	42,0	20,5	17,2	236,0
Narva	31,5	6,9	0	0,0

Aprillis toimus Eesti gaasivarustus Karksi ja Värskas gaasimõõtejaamade (GMJ) kaudu. Kuu lõikes jäi gaasivoog Eesti süsteemi päevas 5,1 ja 24,3 GWh vahele.

Füüsiline gaasivoog Eesti gaasisüsteemi piiripunktides 2018. aasta aprillis

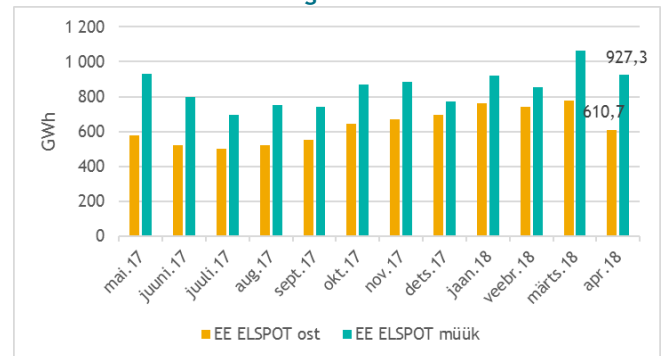
Bilansiplaanide mittekinnitamist ja pro-rata meetodil ülekandevõimsuse jaotamist esines aprillis 12 päeval.

Aprillis kasutati jaotatud võimsust järgnevalt:

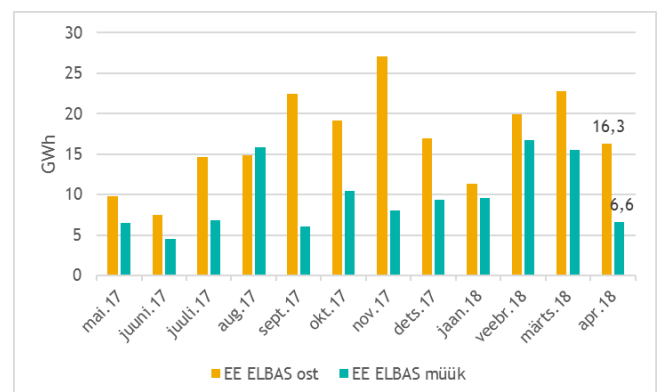
Asjaomane punkt (kWh/d)	Kuine kindel võimsus	Järgmise päeva kindel võimsus	Päevasine kindel võimsus	Implicit-Järgmise päeva kindel võimsus
Karksi sissevool	60 000 000	108 285 054	60 361 963	1 125 000
Värskas sissevool	21 600 000	244 017 123	4 730 345	0
Misso sissevool	0	92 625	3 760	0

Energiakogused

Elektri kaubanduslikud kogused

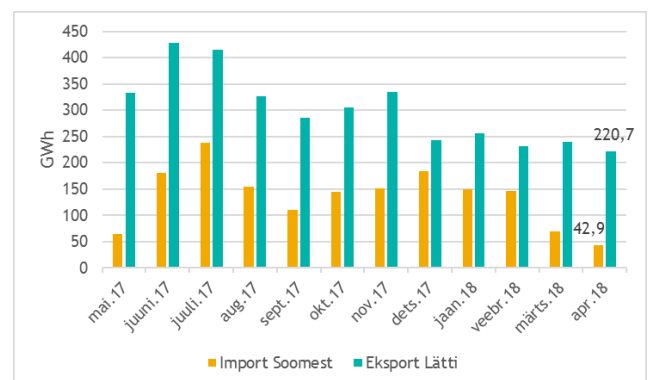

Viimase 12 kuu NP järgmise päeva (ELSPOT) Eesti hinnapiirkonnas ostetud ja müüdnud kogused

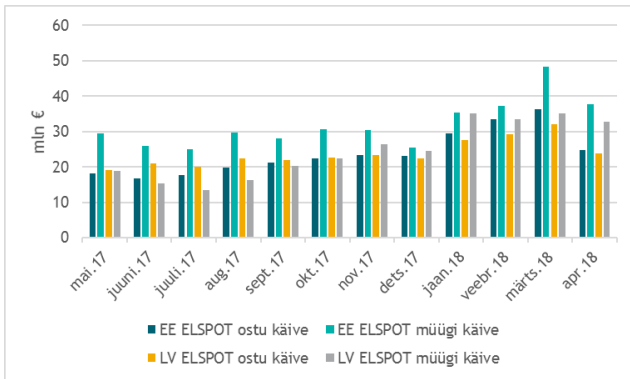
Viimase 12 kuu NP päevasele turul (ELBAS) kaubeldud kogused

Eesti turuosalistes ostsid aprillis siseriiklikuks tarbimiseks elektrit järgmise päeva (ELSPOT) ja päevasiseselt (ELBAS) turult kokku 95,3% ulatuses ehk 799,6 GWh. Eestis toodetud elektrist müüdi järgmise päeva ja päevasisesel turul 96,2% ehk 1077 GWh.

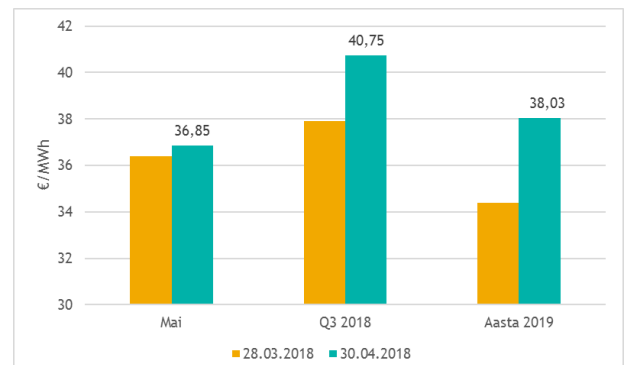

Viimase 12 kuu NP Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva turu (ELSPOT) import Soomest ja eksport Lätti

NP Eesti hinnapiirkonna märtsi järgmise päeva ostetud koguste käive oli 24,8 mln eurot ja NP Läti piirkonnas 23,8 mln eurot. Müüdnud elektrienergia käive oli Eesti hinnapiirkonnas 37,6 mln eurot ja Läti hinnapiirkonnas 32,7 mln eurot.

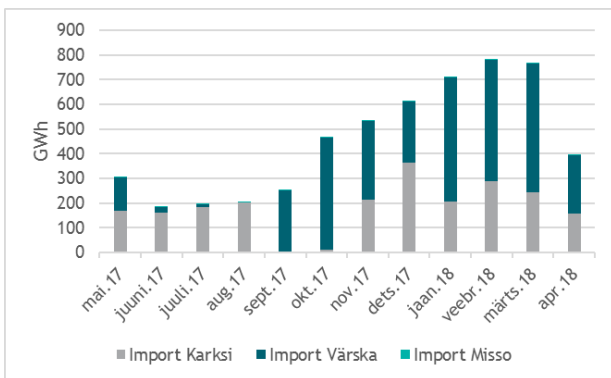
Viimase 12 kuu NP Eesti ja NP Läti hinnapiirkondades ostetud ja müüdud koguste käive

NP EE hinnapiirkonna eeldatav hind Nasdaq OMX tuleviku-tehingute hindade põhjal

Maagaasi import

Aprillis imporditi maagaasi Eestisse 393,7 GWh. Märtsiga võrreldes on seda 48,6% vähem ning 2017. a aprilliga võrreldes 13,6% vähem. Tarbimise suure languse taga on aprillikuu paljude aastate keskmisest veidi soojemad temperatuurid. Enamik gaasist imporditi Värskas GMJ kaudu.

Viimase 12 kuu jooksul Eestisse imporditud maagaasi kogused

Bilansiplaanide järgi importisid bilansihaldurid märtsis gaasi Karksi, Värskas ja Misso piirpunktide kaudu.

Maagaasi kütteväärtus

	Aprill 2018	Märts 2018
Wobbe arv (kWh/m ³)	13,79	13,81
Alumine kütteväärtus (kWh/m ³)	9,441	9,453
Ülemine kütteväärtus (kWh/m ³)	10,46	10,48

Elektri tulevikutehingud

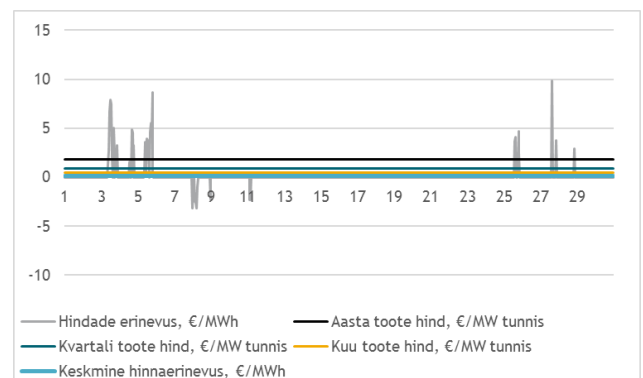
Nasdaq OMX Commodities 2018. aasta aprilli viimase kauplemispäeva (30.04.2018) tulevikutehingute põhjal kujuneb Nord Pool elektribörsi süsteemihinnaks 2018. a mais 32,4€/MWh. EPAD Tallinn lepingute sulgemishind oli 2018. aasta mai tootel 4,45 €/MWh ehk tehingute põhjal kujuneb mai keskmiseks elektrenergia hinnaks NP Eesti hinnapiirkonnas 36,85 €/MWh (märtsi lõpu tehingute põhjal 36,38 €/MWh).

EEX Power Derivatives futuurid, €/MWh	2019. a futuuride baas- ja/ tipukoormuse tunnihind	
	30.04.2018	29.03.2018
Phelix Power Futures (Saksamaa)	29,09/27,64	36,08/44,73
French Financial Futures (Prantsusmaa)	44,03/55,02	41,1/52,01

Limiteeritud PTR-ide oksjon Eesti-Läti piiril

Eesti ja Läti süsteemihaldurite Elering ja Augstsprieguma tükis kokkuleppe kohaselt rakendatakse Eesti ja Läti vahelisel piiril osaliselt elektri ülekandevõimsuste limiteeritud otsest jaotusmehhanismi.

Oksjon	Kuup.	Kogus, MW	Hind, €/MW tunnis	Osalejad (edukad/kokku)	Tegelik hinnavahe, €/MWh
Y-2018	20.09.17	300	1,85	9/10	-
Q2-2018	07.02.18	50	1,04	3/7	-
Aprill-2018	22.03.18	150	0,49	6/8	0,15
Mai-2018	25.04.18	150	1,45	5/9	-

Limiteeritud PTR võrdlus NP Eesti ja Läti hinnapiirkonna hinnaerinevusega 2018. a aprillis

Aprillis teenisid süsteemihaldurid riskimaandamis-instrumentidelt 426 595 eurot.

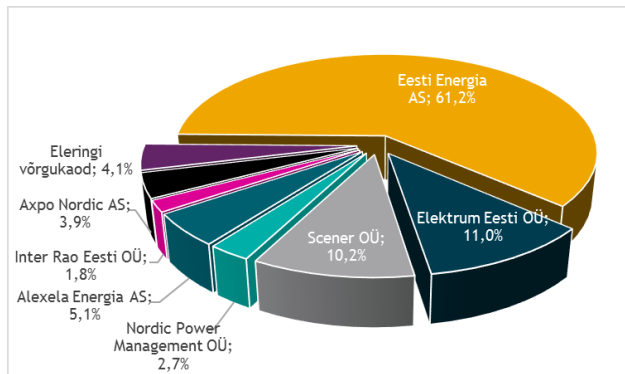
25.04.2018 toimus oksjon mai võimsusele Eesti-Läti piiril. Sel oksjonil osales kokku üheksa turuosalist ja müüdi 150 MW igaks kuu tunniks - võimsus jagunes viie turuosalise vahel. Toote hinnaks kujunes 1,45 €/MW tunni kohta.

Vastavalt süsteemihaldurite vahelisele lepingule korraldab alates 30.11.2016 oksjonid AS "Augstsprieguma tīkls". Täiendav teave oksjoni tulemuste, tingimuste, kalendri ja registreerimisvormi kohta on kättesaadav Eleringi [veebilehel](#) ja AS "Augstsprieguma tīkls" [veebilehel](#). 2019. aastal läheb võimsuste oksjonite korraldamine üle-Euroopalisele platvormile (Singel Allocation Platform (SAP), mida haldab ettevõtte JAO (<http://www.jao.eu>) ([link](#)).

Bilansihaldurite portfellid

Tabelites on bilansihaldurite portfellide osakaalud süsteemi tarbimisest arvutatud bilansihalduri bilansipiirkonnas mõõdetud tarbimise kogumahu alusel. Bilansiportfellide turuosad ei ühti bilansihaldurite enda osadega elektri ja gaasi müügil lõpptarbijatele, kuna bilansiportfell sisaldab ka portfelli kuuluvate teiste müüjate elektri- ja gaasikuseid.

Elekter

Bilansihaldurite portfellid esialgsete tarbimismahude alusel aprillis 2018

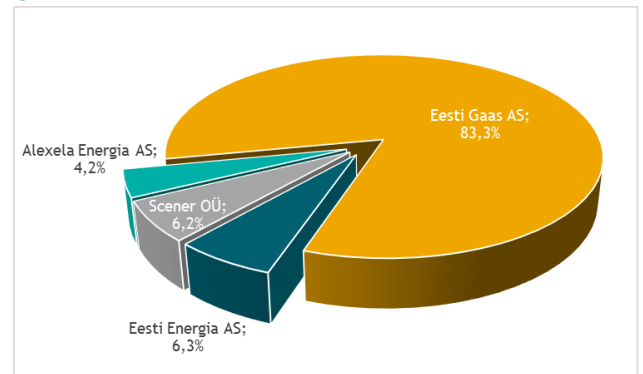
Kõik Eesti bilansihaldurite portfellides olevad elektri avatud tarnijad ja võrguettevõtjad on toodud Eleringi [veebilehel](#).

Osakaal EES tarbimisest, %	Aprill 2018	Märts 2018	Veebr. 2018
Eesti Energia AS	61,2	61,8	62,1
Elektrum Eesti OÜ	11,0	10,5	10,3
Scener OÜ	10,2	9,4	9,3
Alexela Energia AS	5,1	5,3	5,5
Nordic Power Management OÜ	2,7	3,0	2,8
Axpo Nordic AS	3,9	4,1	4,1
Inter Rao Eesti OÜ	1,8	1,6	1,6
Eleringi võrgukaod	4,1	4,4	4,3

Bilansihaldurite portfellide osakaalud vastavalt tootmis-mahtudele jagunesid järgnevalt:

Osakaal EES tootmisest, %	Aprill 2018	Märts 2018	Veebr. 2018
Eesti Energia AS	86,8	89,2	89,8
Scener OÜ	6,7	5,2	4,9
Nordic Power Management OÜ	3,9	3,4	3,1
Fortum Eesti AS	1,5	1,4	1,5
Elektrum Eesti OÜ	0,7	0,4	0,4
Alexela Energia AS	0,4	0,3	0,2

Gaas

Bilansihaldurite portfellid esialgsete tarbimismahude alusel aprillis 2018

Kõik Eesti bilansihaldurite portfellides olevad gaasi avatud tarnijad ja võrguettevõtjad on toodud Eleringi [veebilehel](#).

Osakaal tarbimisest, %	Aprill 2018	Märts 2018	Veebr. 2018
Alexela Energia AS	4,2	3,4	3,5
Baltic Energy Partners OÜ*	0	0	0
Eesti Energia AS	6,3	19,2	16,1
Eesti Gaas AS	83,3	72,8	75,6
Elektrum Eesti OÜ	0,03	0,03	0,03
Scener OÜ	6,2	4,5	4,7
Trafigura Trading (Europe) SARL*	0	0	0
Verum Plus AG*	0	0	0
Latvijas Gāze*	0	0	0

*Lõpptarbijatele gaasi ei müü

Allikad:

Nord Pool, Elering, European Energy Exchange AG (EEX), Nasdaq OMX, Amber Grid, GET Baltic, Kaasupõrssi, Platts, Euroopa Keskpank, Bloomberg

* Käesolevat raportit ja selle lisasid ei saa käsitleda juriidilise, finantsalase või muu nõuandena ega ettepanekuna osta või müüa maagaasi, elektrienergiat või finantsinstrumente. Elering ei vastuta kulude või kahjude eest, mis raportis ja selle lisades toodud informatsiooni kasutamise seoses võivad tekkida.